Raadsvoorstel

Zaakkenmerk:	2329840	Raad	4 december 2018
Documentkenmerk:	2329846	B. en W.	23 oktober 2018

Behandeld door: mw. I. Hulshof
E-mail: Ingrid.Hulshof@ommen-hardenberg.nl

Onderwerp: Duurzaamheidsprogramma en richtinggevende besluitvorming voor vervolg op doorzetten pilotprojecten zonneparken

DE GEMEENTERAAD WORDT VOORGESTELD TE BESLUITEN OM:

1. In principe en onder voorwaarden medewerking te verlenen aan de volgende principeverzoeken over realisering van een zonnepark:
   a. Dedemsvaartseweg Noord Lutten (Coöperatie Lutten levert ua)
   b. Kanaalweg Oost 95 Hoogenweg (Kronos Solar GmbH)
   c. Fabriekswijk De Krim (particulier);
   d. Polendwarsweg (= Heemserpoort fase 1) (Solar Fields Nederland BV)
   e. Krimweg 4 (= Slagenweg 5) Anerveen (Hulter Agro Holding BV)
   f. Langewijk Dedemsvaart naast het Vechtdalcollege (Staho BV)
   g. Westeindigerdijk / Kanaalweg Oost Hoogenweg (LC Energy)
2. Geen medewerking te verlenen aan de volgende principeverzoeken over realisering van een zonnepark:
   a. Oostwijk Dedemsvaart (particulier) voor zover gelegen buiten het bouwvlak;
   b. Verlengde 16e wijk Dedemsvaart (particulier)
   c. Kiezelweg Lutten (Energy BV)
   d. Fransenweg Schuinesloot (Enotecworld)
   e. 't Lijntje 36 Bruchterveld (Solar Provider Group) voor zover gelegen buiten het bouwvlak;
3. Nader te onderzoeken of medewerking kan worden verleend aan de volgende verzoeken over realisering van een zonnepark:
   a. Polendwarsweg Heemserpoort fase 2 (Solar Fields Nederland BV)
   b. Duitslandweg / Bruchterbeekweg (particulier)
   c. Klinkerweg Hardenberg (Energy BV)
4. Bij de vergunningverlening gebruik te maken van de verklaring van geen bedenkingen voor alle gevallen.

Inleiding
Wij zijn verheugd met het voorliggende voorstel een start te kunnen maken met de uitvoering van de intensivering van de duurzame energie opwekking.

Het Meerjarenprogramma Duurzaam Hardenberg 2015-2018 kent twee hoofddoelen:
- 1,5 % energiebesparing per jaar ten opzichte van 1990
- 14% energieproductie in 2020

De gemeenteraad heeft op 3 oktober 2017 ingestemd met het raadsvoorstel Energietransitie Hardenberg: 20% in 2023, 30% in 2030, Vergroten productiecapaciteit duurzame energieopwekking . Met dit raadsbesluit heeft uw raad een intensivering gezet op de uitvoering van de lijn grootschalige duurzame energieproductie met (grootschalige) pilotprojecten. Pilotprojecten, die zijn gericht op een mix van grootschalige wind -, zon- en restwarmteprojecten. Doel van de pilotprojecten is om met lokale partijen, omgeving en marktpartijen gezamenlijk een aantal projecten vorm te geven.
Op 25 september 2018 is uw raad over de stand van die pilotprojecten geïnformeerd.

De gemeenteraad heeft op 3 oktober 2017 besloten tot een intensivering van de doelen en aanpak voor de duurzame energieopwekking. Daarbij is afgesproken dat de gemeenteraad een go-no go besluit neemt, alvorens de procedure voor een bestemmingsplan of omgevingsvergunning wordt gestart.
Dit raadbesluit moet gezien worden als eerste stap in de procedure om te komen tot realisatie van zonneparken. Nadat uw raad een besluit heeft genomen zullen verdere stappen in de procedure genomen dienen te worden.

Tegen die achtergrond leggen wij een aantal principeverzoeken voor zonneparken aan u voor, waarbij wij de navolgende criteria hebben gehanteerd:
1. Ruimtelijke inpasbaarheid
2. Maatschappelijke meerwaarde / compensatie
3. Bijdrage aan de gemeentelijke energiedoelstelling
4. Betrekken omgeving.

Beoogd effect
De gemeente Hardenberg streeft voor 2030 naar een aandeel duurzame energie van 30% in de totale energie vraag. In onze raadsbrief van juli 2018 hebben wij u geïnformeerd over het geschatte potentieel van de pilotprojecten. Voor veldopstellingen zon wordt in eerste instantie ingezet op een aandeel van 3% in de totale energiebehoefte 2030. Dit doel komt hiermee binnen handbereik.

Met dit voorstel denken wij te voldoen aan de randvoorwaarden, zoals gesteld in het raadsbesluit van 3 oktober 2017, met inbegrip van de aangenomen moties en het amendement.

Een aantal initiatieven nodigt uit om te kijken of er mogelijkheden zijn tot het oprichten van een lokale energiecoöperatie.

De medewerking ziet op tijdelijke omgevingsvergunningen voor 25 jaar, niet op wijziging van de agrarische bestemmingen. De agrarische bestemming moet behouden blijven. Dit is conform provinciaal beleid.

Argumenten
De principeverzoeken zijn getoetst aan rijks-, provinciaal en gemeentelijk beleid. Voor een korte schets van deze beleidsterreinen verwijzen wij u naar bijlage 2. In bijlage 1 zijn de specifieke afwegingen bij de principeverzoeken weer gegeven.

De principeverzoeken zijn beoordeeld aan de hand van de volgende criteria:
1. Ruimtelijke inpasbaarheid
2. Maatschappelijke meerwaarde / compensatie
3. Bijdrage aan de gemeentelijke energiedoelstelling
4. Betrekken omgeving

Met deze criteria wordt het beleid van de gemeente, de provincie en het Rijk op hoofdlijnen samengevat.

Verklaring van geen bedenking (4)
Voor verlening van een omgevingsvergunning is in beginsel een verklaring van geen bedenkingen van uw raad vereist. Op 21 september 2010 heeft uw raad een verklaring van geen bedenkingen afgegeven voor alle gevallen. De dragende overweging daarvoor is de snelheid van de procedure.
Zonder algemene verklaring van geen bedenkingen dient uw raad steeds twee verklaringen van geen bedenkingen af te geven: één voorafgaand aan de terinzagelegging van de ontwerpvergunning en één voorafgaand aan de vergunningverlening. Dit vertraagt de procedure al gauw met een half jaar.
Juist bij de zonneparken wordt haast ervaren, omdat zij niet kunnen worden gerealiseerd zonder SDE+. Deze subsidie kan twee maal per jaar worden aangevraagd. De regeling blijft bestaan tot 2025. Verwacht wordt dat de subsidie elk jaar minder wordt.

Om geen onnodige vertraging in het proces rondom vergunningverlening met betrekking tot zonneparken te krijgen is het van belang bij de vergunningverlening gebruik te maken van de verklaring van geen bedenkingen voor alle gevallen.

Risico s
De nummers hieronder verwijzen naar de nummers in het besluit.
1. Verlening van principe medewerking gebeurt op basis van beschikbare gegevens. Voor realisering is een omgevingsvergunning vereist met een ruimtelijke onderbouwing. Bij het opstellen van de ruimtelijke onderbouwing of in beroep kan blijken dat een project om bepaalde redenen toch geen doorgang kan vinden.
2. Bij weigering van medewerking komt de duurzaamheidsdoelstelling onder druk te staan. Echter, in dit geval achten wij het landschapsbelang groter dan het duurzaamheidsbelang. Bovendien worden nog veel verzoeken verwacht.
3. Vertraging in de besluitvorming kan het risico meebrengen dat ten tijde van de vergunning er minder SDE+ subsidie is. Echter, wij hechten aan een zorgvuldige totstandkoming van de principemedewerking.
4. De gebruikelijke risico s van zienswijzen en beroep.

Financiën
Voor de behandeling van het principeverzoek worden leges geheven conform de Legesverordening.

Communicatie
Verzoekers worden per brief geïnformeerd over uw besluit.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Hardenberg,

Secretaris,	Burgemeester,
J.M.G. Waaijer MBA	P.H. Snijders

Raadsbesluit

Zaakkenmerk: 2329840
Documentkenmerk: 2329846

Onderwerp: Duurzaamheidsprogramma en richtinggevende besluitvorming voor vervolg op doorzetten pilotprojecten zonneparken.

De raad van de gemeente Hardenberg;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 23 oktober 2018 ;

Besluit:

1. In principe en onder voorwaarden medewerking te verlenen aan de volgende principeverzoeken over realisering van een zonnepark:
   a. Dedemsvaartseweg Noord Lutten (Coöperatie Lutten levert ua)
   b. Kanaalweg Oost 95 Hoogenweg (Kronos Solar GmbH)
   c. Fabriekswijk De Krim (particulier);
   d. Polendwarsweg (= Heemserpoort fase 1) (Solar Fields Nederland BV)
   e. Krimweg 4 (= Slagenweg 5) Anerveen (Hulter Agro Holding BV)
   f. Langewijk Dedemsvaart naast het Vechtdalcollege (Staho BV)
   g. Westeindigerdijk / Kanaalweg Oost Hoogenweg (LC Energy)
2. Geen medewerking te verlenen aan de volgende principeverzoeken over realisering van een zonnepark:
   a. Oostwijk Dedemsvaart (particulier)
   b. Verlengde 16e wijk Dedemsvaart (particulier)
   c. Kiezelweg Lutten (Energy BV)
   d. Fransenweg Schuinesloot (Enotecworld)
   e. 't Lijntje 36 Bruchterveld (Solar Provider Group)
3. Nader te onderzoeken of medewerking kan worden verleend aan de volgende verzoeken over realisering van een zonnepark:
   a. Polendwarsweg Heemserpoort fase 2 (Solar Fields Nederland BV)
   b. Duitslandweg / Bruchterbeekweg (particulier)
   c. Klinkerweg Hardenberg (Energy BV)
4. Bij de vergunningverlening gebruik te maken van de verklaring van geen bedenkingen voor alle gevallen.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raad van de gemeente Hardenberg d.d. 4 december 2018.

De raad voornoemd,

De griffier, De voorzitter,

F.G.S. Droste P.H. Snijders

Bijlage 1

Onderstaande legenda s horen bij de afbeeldingen van de zonnekansenkaart en het bestemmingsplan, zoals deze afbeeldingen zijn opgenomen bij de diverse verzoeken.

Legenda zonnekansenkaart

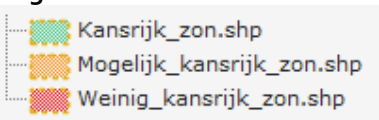

Legenda bestemmingsplan

1a MEDEWERKING

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
Coöperatie Lutten levert ua	Dedemsvaartseweg-Noord Lutten	8-5-2018	2264493	2 ha

locatie verzoek

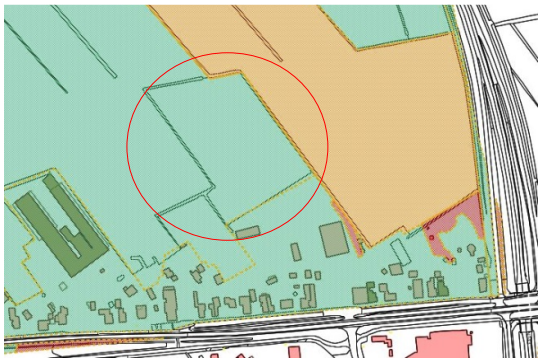

zonnekansenkaart

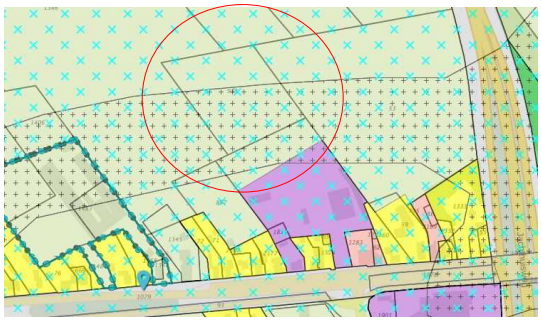

Bestemmingsplan

Ruimtelijke inpassing

Ruimtelijke inpasbaarheid
De locatie ligt op de zonnekansenkaart in groen gebied wat betekent dat het als kansrijk wordt beschouwd als locatie voor veldopstellingen met zonne-energie. Het perceel heeft deels een bedrijfsbestemming en deels een agrarische bestemming. Ter plaatse is sprake van besloten veenontginningslandschap. Dit landschapstype leent zich voor een veldopstelling voor zonnepanelen, mits goed ingepast. Verzoeker heeft een ruimtelijk kwaliteitsplan ingediend, waarin de maatregelen zijn beschreven. Bij uitvoering van het ruimtelijk kwaliteitsplan wordt het zonnepark adequaat ingepast.
Maatschappelijke meerwaarde / compensatie
Lutten heeft tot nu toe als enige kern in de gemeente een lokale energiecoöperatie. Hierin valt alles samen: mogelijkheden voor lokaal eigenaarschap, bijdrage aan de omgeving en maatschappelijke compensatie.
Bijdrage aan gemeentelijke energiedoelstelling
Met een energieproductie van ruim 1,1 miljoen kWh per jaar kan dit park ca. 330 huishoudens van groene stroom voorzien.
Betrekken omgeving
Op 20 februari 2018 is een informatieavond voor buurtbewoners gehouden, waarvan een verslag is gemaakt. Het voorstel is overwegend positief ontvangen. Er waren diverse vragen, onder meer over hoogte en inpassing. De panelen zijn maximaal 2 meter hoog.

1b MEDEWERKING

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
Kronos Solar GmbH	Kanaalweg Oost 95 Hoogenweg	29-11-2017	2182336	11 ha

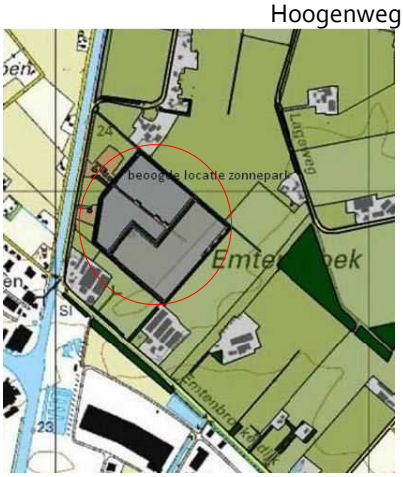

locatie verzoek

zonnekansenkaart

bestemmingsplan

Ruimtelijke inpasbaarheid
De locatie ligt op de zonnekansenkaart grotendeels in groen gebied, wat betekent dat het als kansrijk wordt beschouwd als locatie voor veldopstellingen met zonne-energie. Ter plaatse is sprake van besloten veenontginningslandschap aan de rand van Hardenberg. Het gehele zonnepark is gelegen binnen 500 meter van het bedrijventerrein Broeklanden. Dat maakt dat de locatie zich in beginsel goed leent voor een veldopstelling. Op gemeentelijk verzoek heeft verzoeker het ontwerp zodanig aangepast dat een denkbeeldige rooilijn achter de erven in acht wordt genomen. Verzoeker heeft een ruimtelijk kwaliteitsplan ingediend. Dit moet op een onderdeel nog worden aangepast, maar biedt voldoende basis voor principemedewerking.
Maatschappelijke meerwaarde/compensatie
Verzoeker heeft het volgende aangeboden:
- Postcoderoos: deelname van een lokale energie coöperatie aan het zonnepark. Een deel van het door verzoeker aan te leggen park (max. 10%) kan in eigendom komen van een lokale energie coöperatie. Aandelen kunnen worden verkregen via de lokale energie coöperatie. Burgers die geen eigen panelen op hun dak kunnen leggen kunnen zo toch investeren in zonnepanelen. De investering is rendabel.
- Goedkope zonnepanelen voor de inwoners van Hardenberg: voor wie overweegt zonnepanelen op zijn eigen dak te leggen. Verzoeker geeft de inwoners van Hardenberg de mogelijkheid om mee te doen in een collectieve inkoop, de panelen kunnen verkregen worden via een lokale energie coöperatie. Als verzoeker de duizenden panelen voor het park bestelt kunnen de inwoners meeliften met de bestelling, en kunnen zonnepanelen tegen inkoop-kostprijs geleverd krijgen.
- Verzoeker zal enkele maatschappelijke functies in Hardenberg een donatie doen van zonnepanelen. Bijvoorbeeld een verenigingsgebouw kan dan over gratis elektrische energie beschikken.
- Verzoeker biedt de scholen in Hardenberg educatieve faciliteiten aan over duurzame energie. Gedurende de eerste tien jaar kan één dag per jaar worden besteed aan educatieve doeleinden zoals lessen op school, of voor het rondleiden van schoolklassen aan het zonnepark. Ook zal dan aandacht worden geschonken aan de ecologische waarde en biodiversiteit van het zonnepark.
- Tijdens de aanleg van het park en tijdens het daarna volgende beheer zal de mogelijkheid geboden worden om lokale bedrijven, en waar mogelijk ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt via SROI (Social Return on Investment) te betrekken. Dat zou kunnen via de lokale sociale werkvoorziening. Te denken valt aan uitvoerende werkzaamheden (opbouwen van het park, omheinen, eventuele grondwerkzaamheden, beveiliging, huisvesting en catering voor de medewerkers tijdens de realisatiefase; onderhoud en beheer van het terrein daarna, educatieve werkzaamheden).

Zolang Hardenberg geen lokale energiecoöperatie heeft waarmee afspraken kunnen worden gemaakt blijven

sommige mogelijkheden als een aanbod op tafel liggen. Bij de omgevingsvergunning of een overeenkomst moet een en ander worden geborgd.

Bijdrage aan gemeentelijke energiedoelstelling

Het park heeft een omvang van 11 ha en een verwachte energieopbrengst van bijna 7,5 miljoen kWh per jaar. Daarmee voorziet het in de elektriciteitsvraag van ruim 2100 huishoudens.

Betrekken omgeving

Verzoeker heeft voorafgaand aan het indienen van het principeverzoek de omgeving benaderd. De omwonenden zijn in beginsel akkoord. De laatste gesprekken zijn in een afrondende fase. Er lijken geen geschilpunten meer te zijn. Bij de aanvraag zijn een overzicht buurtbezoeken en een draagvlakdocument gevoegd. Bij de stukken zit ook een mail over de afrondende gesprekken.

1c MEDEWERKING

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
Particulier	Fabriekswijk De Krim	15-5-2018	2267046	2,4 ha

locatie verzoek

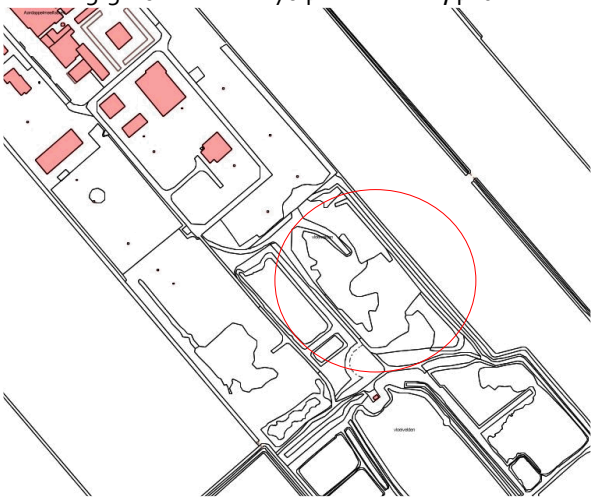

zonnekansenkaart

bestemmingsplan

Het verzoek omvat niet alleen zonnepanelen maar ook kleine verticale windturbines van maximaal 12 m hoog (ten opzichte van maaiveld, niet ten opzichte van bovenkant depot). Dit raadsvoorstel ziet alleen op zonneparken, zodat de voorliggende principemedewerking ook alleen ziet op het zonnepark, niet op de kleine windturbines.

Ruimtelijke inpasbaarheid
De locatie valt binnen de bebouwde kom en is daarmee in beginsel makkelijker inpasbaar dan in het buitengebied. Op de zonnekansenkaart is de locatie wit vanwege de ligging in de bebouwde kom. Het gebied eromheen is wit vanwege het open veenontginningslandschap.
De locatie betreft een depot voor een grootschalige bodemtoepassing. Het betreft licht vervuilde grond. Het depot is toegestaan onder voorwaarde van afdekking met gebiedseigen grond. Dit is nog niet gebeurd. Op zich leent een depot zich bij uitstek voor een dubbelfunctie met een zonnepark.
Aan verzoeker kunnen de volgende randvoorwaarden worden meegegeven voor landschappelijke inpassing:
- Een goede overgang van het noordelijk deel de industrie (Fabriekswijk) naar het zuidelijk deel het natuurgebied (voormalige zetmeel/aardappelspoelerij).
- De randen (groen en grijs) dienen voor aansluiting en of markering te zorgen.
- Het gebied moet beleefbaar worden en blijven, zo wordt het zuidelijk deel er bij betrokken. Een

overgangsgebied van industrie (middels een groene energiezone) naar ecologie.
Een zonnepark op het slibdepot kan een kwaliteitsimpuls opleveren voor het bedrijventerrein.
Verzoeker heeft diverse deskundigen in de arm genomen, waaronder een landschapsdeskundige en een ecoloog en werkt aan een plan.

Maatschappelijke meerwaarde / compensatie

Het voorstel voorziet in een oplaadpunt voor fietsen en mogelijk ook voor auto s. Er komt een rustplek met wifi en informatie over energieopwekking in het algemeen en van deze locatie in het bijzonder.

Bijdrage aan gemeentelijke energiedoelstelling

Dit park heeft een omvang van 2,4 ha en een verwachte opbrengst van 1,6 miljoen kWh per jaar.
Uitgaande van een gemiddeld energiegebruik van 3500 kWh per jaar komt dit overeen met de elektriciteitsvraag van ruim 450 huishoudens.

Betrekken omgeving

Op dit moment is de omgeving nog niet betrokken bij het plan; dit is nog wel voorzien.

1d MEDEWERKING

Heemserpoort fase 1

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
Solar Fields	Polendwarsweg Heemserveen	10-04-2018	2250795	10-14 ha

locatie verzoek fase 1

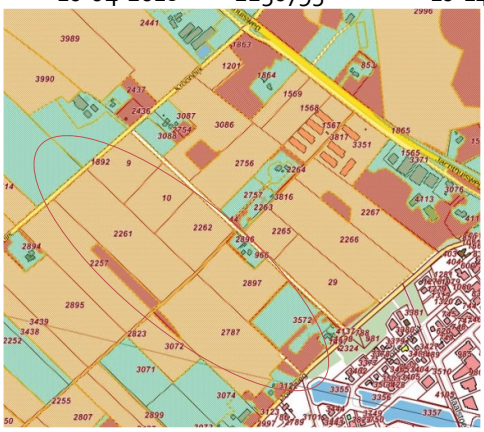

zonnekansenkaart

bestemmingsplan

Ruimtelijke inpasbaarheid

Fase 1 ligt niet in het buitengebied, maar in bestaand bebouwd gebied, namelijk op het voorgenomen bedrijventerrein Heemserpoort, zoals begrensd in de vastgestelde structuurvisie voor dit gebied. Nu hier al een rode functie beoogd is, is het niet bezwaarlijk om vooruitlopend op deze rode invulling eerst een zonnepark toe te staan onder voorwaarde van een goede landschappelijke inpassing. Verzoeker heeft een ruimtelijk kwaliteitsplan ingediend dat voldoende basis biedt voor principemedewerking.

Maatschappelijke meerwaarde / compensatie

- Verzoeker biedt financiële participatie aan in de vorm van obligaties met een nominale waarde van 25,-, waardoor de obligatie ook toegankelijk is voor de kleine particuliere investeerder. Inleggers krijgen een vaste rente op het ingelegde geld, waarbij de inleg gedurende de looptijd van de obligatie wordt teruggestort. Er wordt een prospectus opgesteld conform de richtlijnen van de Autoriteit Financiële Markten. Obligatiehouders kunnen hun rendement laten uitbetalen via een korting op de energierekening.
- Verzoeker zoekt actief naar werkgevers in de omgeving, zodat het bedrijfsleven ook vruchten plukt van de investering en arbeidsplaatsen in de gemeente worden gecreëerd. De impuls voor de lokale werkgelegenheid is er niet alleen tijdens de bouw, maar ook tijdens de exploitatieperiode. Het stappenplan ziet er als volgt uit:
    - Stap 1: inventarisatie van de aanwezige relevante bedrijven;
    - Stap 2: de werkzaamheden worden gepresenteerd aan de bedrijven;
    - Stap 3: matchmaking
    - Stap 4: contractering en uitvoering.
- Verzoeker wil het gesprek aangaan met de sociale werkvoorziening om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een betekenisvolle rol te geven bij de bouw of het beheer.

- Verzoeker wil 10% van het zonnepark beschikbaar stellen aan een energiecoöperatie die een postcoderoosregeling heeft.
- Onderwijs/educatie is een actief onderdeel van het zonnepark.
- Verzoeker beschouwt het goedkoop aanbieden van zonnepanelen aan particulieren als oneerlijke concurrentie ten opzichte van lokale aannemers en installateurs. Daarom bestaat het voorstel uit het goedkoop aanbieden van zonnepanelen aan lokale aannemers en installateurs in samenspraak met de lokale energiecoöperatie, zodat deze partijen een flinke korting kunnen aanbieden aan geïnteresseerde buurtbewoners.
- Multifunctioneel ruimtegebruik in de vorm van wateropvanggebied of beweiding door kleine landbouwhuisdieren.

Bijdrage aan gemeentelijke energiedoelstelling

Dit park heeft een verwachte opbrengst van 9.120.000 kWh, wat voldoende is voor ruim 2.800 huishoudens.

Betrekken omgeving

Verzoeker biedt de omgeving niet alleen financiële participatie maar ook procesparticipatie.

Verzoeker staat daarvoor het volgende stappenplan voor ogen .

Stap 1: bezoek omwonenden
Stap 2: Projectwebsite
Stap 3: Inloopavond
Stap 4: Gebiedsatelier
Stap 5: Tweede inloopavond
Stap 6: Proactief de omgeving informeren

1e MEDEWERKING

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
Hulter Agro Holding B.V	Krimweg 4 (=Slagenweg 5) Anerveen	6-9-2017	2148401	1,7 ha

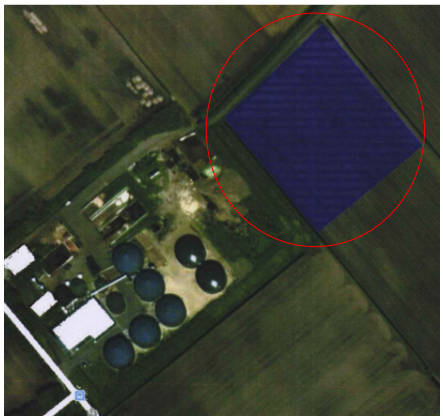

locatie verzoek

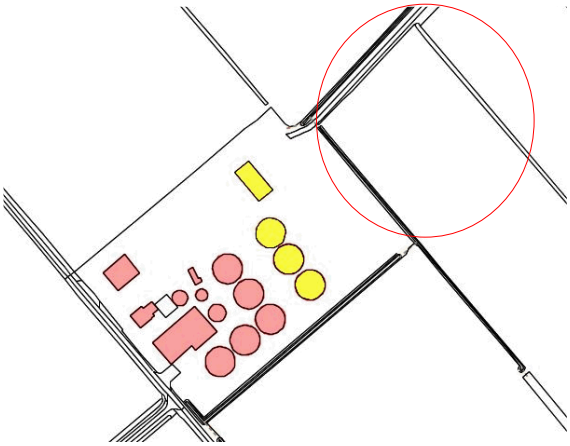

zonnekansenkaart

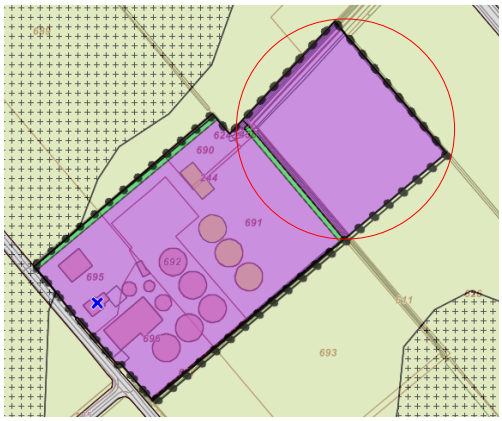

bestemmingsplan

Ruimtelijke inpasbaarheid
Er wordt gebruik gemaakt van gronden, die reeds een niet-agrarische bedrijfsbestemming hebben. Daarbinnen vindt reeds opwekking van duurzame energie plaats in de vorm van biovergisting. Het sluit qua activiteiten derhalve goed op elkaar aan. Hoewel gelegen in open veenontginning is dit doorslaggevend om positief in te steken. Voorwaarde is wel dat de zonnepanelen op een goede wijze landschappelijk worden ingepast, zoals dat eerder ook is afgesproken bij het plan om op deze locatie algenvijvers te realiseren. Hiertoe moet een ruimtelijk kwaliteitsplan worden opgesteld.
Maatschappelijke meerwaarde / compensatie
Als maatschappelijke meerwaarde / compensatie wordt het volgende aangeboden:
- groene stroom tegen aantrekkelijk tarief voor direct omwonenden: voor de bewoners van de Krimweg 1 een korting van 15 à 25%; voor de circa 7 huizen binnen een straal van 600 meter een korting van 5 à 15% op de marktprijs (bij een stroomafname ter grootte van het verbruik van een gemiddeld huishouden).
- een donatie in natura aan de Vereniging van Vloeivelden: het uitvoeren van grondverzet- en andere loonwerkzaamheden op het terrein van Staatsbosbeheer gedurende 10 jaar ter waarde van 1.000,- per jaar.
- een jaarlijkse bijdrage aan de plaatselijke belangenvereniging ten behoeve van verbetering van de leefomgeving of goede doelen in de buurt. De hoogte is afhankelijk van het rendement van het project.

Bijdrage aan gemeentelijke energiedoelstelling
Dit park heeft een verwachte opbrengst van circa 1.300MWh per jaar wat voldoende is voor circa 375 huishoudens.

Betrekken omgeving
Na verlening van de principemedewerking zullen de plaatselijke belangenvereniging en omwonenden worden uitgenodigd voor een informatievond. Vervolgens zal er regelmatig overleg plaatsvinden in een comité waarin vertegenwoordigers van belanghebbenden betrokken zijn.

1f MEDEWERKING

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
Staho BV	Langewijk Dedemsvaart naast Vechtdalcollege	24-9-2018	2326697	circa 1 ha

locatie verzoek

zonnekansenkaart

bestemmingsplan

luchtfoto 2018

Ruimtelijke inpasbaarheid
De locatie is gelegen in de bebouwde kom. Het perceel heeft een agrarische bestemming met landschapstype besloten veenontginningslandschap. Op de zonnekansenkaart is het wit gebied vanwege de ligging in de bebouwde kom. De landbouwgrond is in gebruik geweest voor kerstdennen. Op enig moment zijn ze blijven staan, waarna ze zijn uitgegroeid tot halfvolwassen exemplaren. In 2017 is onder voorschriften vergunning verleend voor het vellen van de kerstdennen. Begin 2018 zijn ze verwijderd. Vanwege de ligging in de bebouwde kom in het besloten veenontginningslandschap is een zonnepark op deze locatie in beginsel denkbaar, onder voorwaarde van een goede ontsluiting, een goede landschappelijke inpassing en met inachtneming van de voorschriften van de kapvergunning voor de kerstdennen. Verder zal een aanvraag getoetst moeten worden aan de geldende regelgeving, waaronder de Wet natuurbescherming.

Maatschappelijke meerwaarde / compensatie
Verzoeker heeft aangeboden jaarlijks een projectweek te organiseren over duurzaamheid voor de naastgelegen school. Hierbij kan het zonnepark worden bezocht en hieraan kunnen opdrachten worden gekoppeld. Daarnaast wil verzoeker de bewoners aan de Langewijk en evt. van Dedemmarke betrekken bij deze ontwikkeling en mogelijkheden aanbieden zodat zij ook gebruik kunnen maken van de opbrengst van de

zonnepanelen.
Bijdrage aan gemeentelijke energiedoelstelling
Dit park heeft een verwachte opbrengst van circa 540.000 kWh per jaar wat voldoende is voor circa 135 huishoudens.
Betrekken omgeving
Met de woningstichting De Veste is contact geweest. De Veste ontwikkelt 12 tijdelijke woningen aan de naastgelegen Botermanswijk. Tijdens het gesprek heeft De Veste geen standpunt ingenomen.
Het voornemen bestaat om vóór medio oktober de overige aanliggende percelen te informeren over het plan.

1g MEDEWERKING

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
L.C. Energy	Westeindigerdijk/ Kanaalweg Oost Hoogenweg	3 mei 2018	2263089	13 ha

locatie verzoek

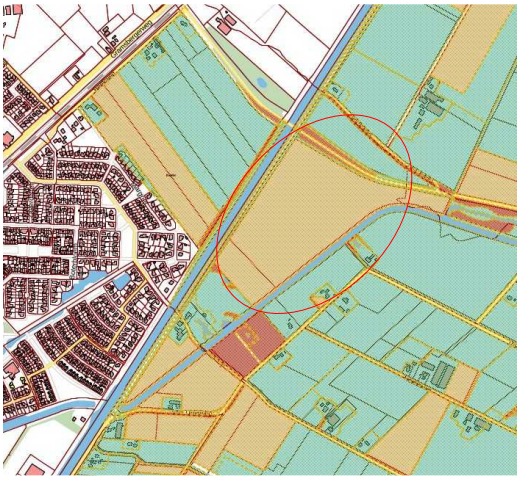

zonnekansenkaart

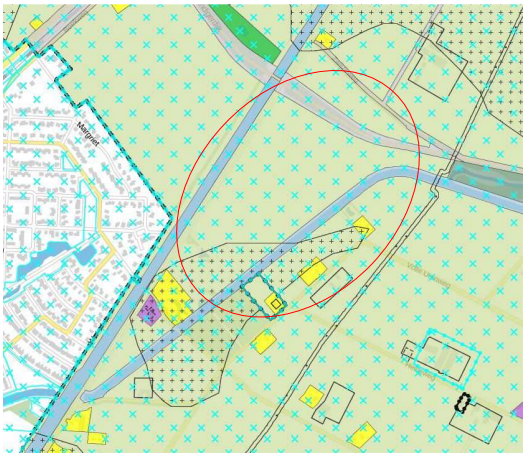

bestemmingsplan

Ruimtelijke inpasbaarheid
Ter plaatse is sprake van een relatief open gebied met een enkele eikenrij. Het aanhaken op ruimtelijke elementen in de omgeving is moeizaam. Wel zijn er perspectieven om de locatie goed landschappelijk in te passen. Het gebied ligt wat verlaagd ten opzichte van de omgeving, zodat een zonnepark kan worden ingepast volgens het principe 'maskeren'. Verder zijn er goede mogelijkheden om een bijdrage te leveren aan gebiedsopgaven op het gebied van water en natuur. Vanuit landbouwkundig oogpunt is het een voordeel dat het een solitair perceel betreft dat geen directe relatie heeft met een agrarisch bouwvlak.
Maatschappelijke meerwaarde / compensatie
Verzoeker biedt het volgende aan:
- Participatie via energie coöperatie in combinatie met postcoderoosregeling (een fiscale regeling die recht geeft op korting op de energiebelasting);
- Participatie via duurzame investering middels crowdfunding;
- Participatie via een omgevingsfonds;
- Lokaal duurzaam opgewekte energie lokaal leveren;
- Gebruik maken van diensten van lokale ondernemingen, zowel bij de aanleg als het onderhoud;

Bijdrage aan gemeentelijke energiedoelstelling
Het park heeft een omvang van 13 ha en een verwachte energieopbrengst van ruim 8,5 miljoen kWh per jaar. Daarmee voorziet het in de elektriciteitsvraag van ruim 2500 huishoudens.
Betrekken omgeving

Verzoeker heeft de tien omwonenden die het dichtst bij wonen geïnformeerd over het plan. Ze zijn benaderd middels een brief met een uitnodiging voor een gesprek. Met acht buren is er contact geweest; twee hebben niet gereageerd. Vijf omwonenden zijn tegen. Eén omwonende wenst zich niet uit te spreken en twee omwonenden staan positief tegenover het verzoek.

2a GEEN MEDEWERKING

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
Particulier	Oostwijk, Dedemsvaart	13-12-2012	445757	1-1,5 ha

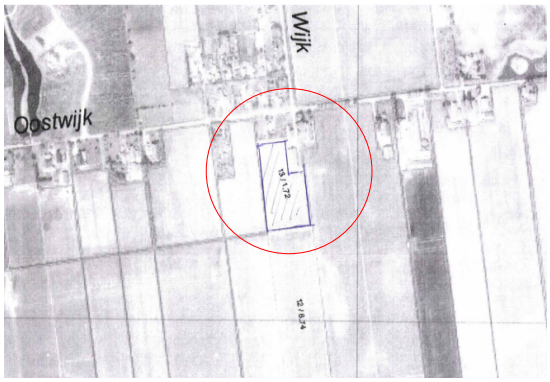

locatie verzoek

zonnekansenkaart

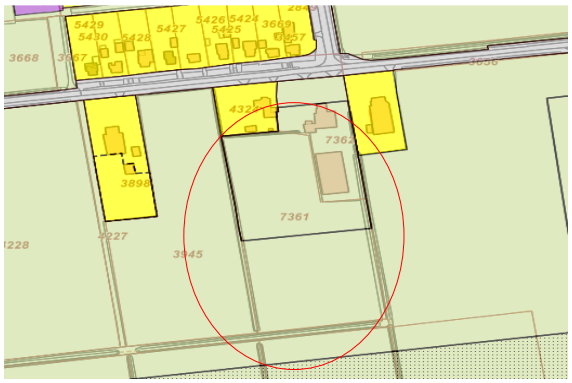

bestemmingsplan

Ruimtelijke inpasbaarheid
De locatie is deels gelegen in het agrarische bouwvlak en deels erbuiten.
Binnen het agrarische bouwvlak mogen zonnepanelen worden geplaatst ten behoeve van energie voor het eigen bedrijf en onder voorwaarde van een goede landschappelijke inpassing ook voor levering aan derden.
Buiten het agrarisch bouwvlak komt het verzoek om de volgende redenen niet voor medewerking in aanmerking. Het perceel ligt in het open veenontginningslandschap ten zuiden van Dedemsvaart. Dit gebied willen we in beginsel open houden. Om deze reden is het op de zonnekansenkaart wit gebied. Verder is het gebied in het bestemmingsplan aangewezen als agrarisch ontwikkelingsgebied. Dat wil zeggen dat de landbouwontwikkeling voorop staat. Ook in dit licht is het ongewenst op deze locatie een zonnepark toe te staan.
Maatschappelijke meerwaarde / compensatie
Niet van toepassing; niet ruimtelijk inpasbaar.
Bijdrage aan gemeentelijke energiedoelstelling
Met een omvang van 1- 1,5 ha en een energieopbrengst van ca.1 miljoen kWh per jaar kan dit plan in de elektriciteitsbehoefte van bijna 300 huishoudens voorzien.
Betrekken omgeving
Niet van toepassing; niet ruimtelijk inpasbaar.

2b GEEN MEDEWERKING

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
Particulier	Verlengde Zestiende Wijk, Dedemsvaart	24-01-2013	512182	4 ha.

locatie verzoek

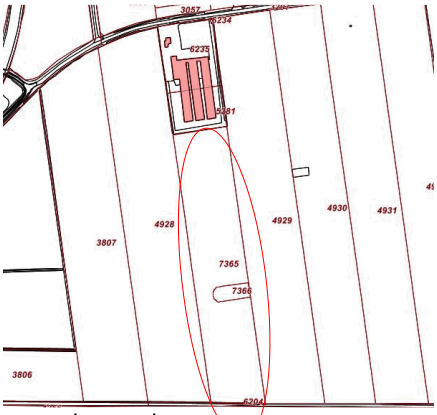

zonnekansenkaart

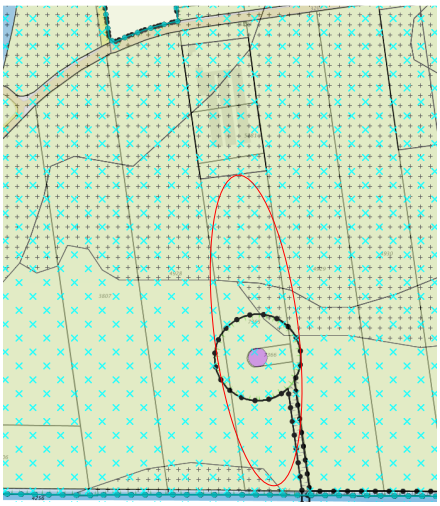

bestemmingsplan

Ruimtelijke inpasbaarheid
Het verzoek komt om de volgende redenen niet voor medewerking in aanmerking:
Het perceel ligt in het open veenontginningslandschap ten zuiden van Dedemsvaart. Dit gebied willen we in beginsel open houden. Om deze reden is het op de zonnekansenkaart wit gebied. Verder is het gebied in het bestemmingsplan aangewezen als agrarisch ontwikkelingsgebied. Dat wil zeggen dat de landbouwontwikkeling voorop staat. Ook in dit licht is het ongewenst op deze locatie een zonnepark toe te staan.
Maatschappelijke meerwaarde / compensatie
Niet van toepassing; niet ruimtelijk inpasbaar.
Bijdrage aan gemeentelijke energiedoelstelling
Het park heeft een omvang van 4 ha en een verwachte energieopbrengst van circa 2,7 miljoen kWh per jaar. Daarmee voorziet het in de elektriciteitsvraag van bijna 780 huishoudens.
Betrekken omgeving
Niet van toepassing; niet ruimtelijk inpasbaar.

2c GEEN MEDEWERKING

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
Energy BV	Kiezelweg, Lutten	29-09-2014	1977285	2,89 ha

locatie verzoek

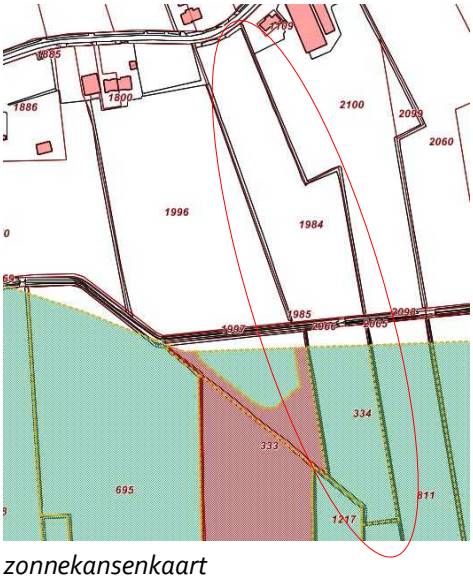

zonnekansenkaart

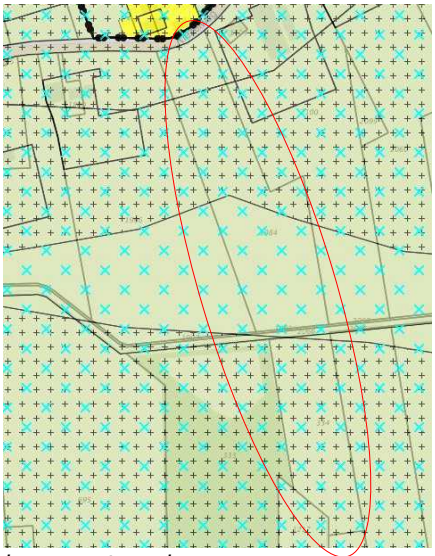

bestemmingsplan

Ruimtelijke inpasbaarheid
Het verzoek komt om de volgende redenen niet voor medewerking in aanmerking:
Het perceel ligt in het essen en hoevenlandschap aan de voet van de Lutteres. Het is een kleinschalig en kwetsbaar landschap. Dit landschap biedt onvoldoende ruimte voor zelfstandige zonnevelden. Bovendien valt een zonneveld in dit landschap niet op een verantwoorde manier in te passen.
Maatschappelijke meerwaarde / compensatie
Niet van toepassing; niet ruimtelijk inpasbaar.
Bijdrage aan gemeentelijke energiedoelstelling
Met een oppervlakte van bijna 3 ha en een verwachte opbrengst van 2 miljoen kWh per jaar kan dit plan in de elektriciteitsvraag van ca. 570 huishoudens voorzien.
Betrekken omgeving
Niet van toepassing; niet ruimtelijk inpasbaar.

2d GEEN MEDEWERKING

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
Ecotecworld	Fransenweg, Schuinesloot	03-02-2015	1427383	Samen 14 ha

locatie verzoek

zonnekansenkaart

bestemmingsplan

Ruimtelijke inpasbaarheid
Het verzoek komt om de volgende redenen niet voor medewerking in aanmerking:
De locatie is op de zonnekansenkaart deels aangemerkt als wit gebied en deels als mogelijk kansrijk gebied. De locatie ligt op de grens van besloten naar open gebied. In het open gebied zijn zonneparken ongewenst vanwege de aantasting van de openheid. Het deel dat als besloten gebied is aangemerkt wordt vanaf de Fransenweg ervaren als open gebied, zodat een zonnepark op dit deel eveneens niet wenselijk is.
Maatschappelijke meerwaarde / compensatie
Niet van toepassing; niet ruimtelijk inpasbaar.
Bijdrage aan gemeentelijke energiedoelstelling
Dit plan gaat uit van een jaarlijkse energieopbrengst van bijna 6,5 miljoen kWh. Voldoende voor de elektriciteitsvraag van ruim 1850 huishoudens.
Betrekken omgeving
Niet van toepassing; niet ruimtelijk inpasbaar.

2e GEEN MEDEWERKING

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
Solar Provider Group	t Lijntje 36 Bruchterveld	20-03-2018	2240239	8,5 ha

locatie verzoek

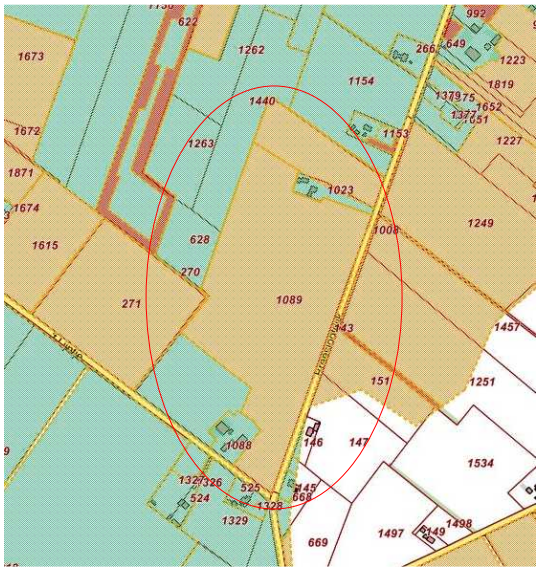

zonnekansenkaart

bestemmingsplan

Ruimtelijke inpasbaarheid
De locatie is deels gelegen in het agrarische bouwvlak en deels erbuiten.
Binnen het agrarische bouwvlak mogen zonnepanelen worden geplaatst ten behoeve van energie voor het eigen bedrijf en onder voorwaarde van een goede landschappelijke inpassing ook voor levering aan derden.
Buiten het agrarisch bouwvlak komt het verzoek om de volgende redenen niet voor medewerking in aanmerking. Landschappelijk gezien is de beoogde locatie minder gewenst, omdat deze is gelegen op de overgang van hoog (de stuwwal) naar laag en landschappelijk niet aanhaakt op bepaalde landschaps-kenmerken: vanuit landschap bezien is het een vreemd element, dat versterkt wordt door het hoogteverschil en daardoor ook niet goed ingepast kan worden. Daarnaast liggen in de nabije omgeving van het park de nodige woningen en wordt één woning volledig ingesloten door het zonnepark. Dit is vanuit een oogpunt van ruimtelijke ordening ongewenst.
Maatschappelijke meerwaarde / compensatie
Niet van toepassing; niet ruimtelijk inpasbaar.
Bijdrage aan gemeentelijke energiedoelstelling
Dit plan gaat uit van een jaarproductie van ruim 7 miljoen kWh. Daarmee kan dit plan voorzien in de elektriciteitsvraag van 2000 huishoudens.
Betrekken omgeving

Niet van toepassing; niet ruimtelijk inpasbaar.

3a NADER TE ONDERZOEKEN

Heemserpoort fase 2

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
Solar Fields	Polendwarsweg Heemserveen	10-04-2018	2250795	20 ha

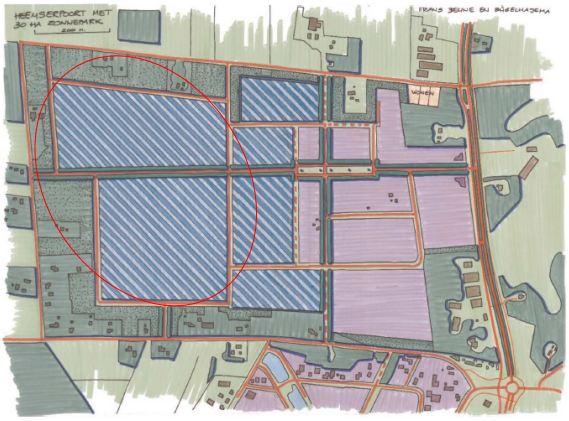

locatie fase 2: de linker helft van de blauwe arcering

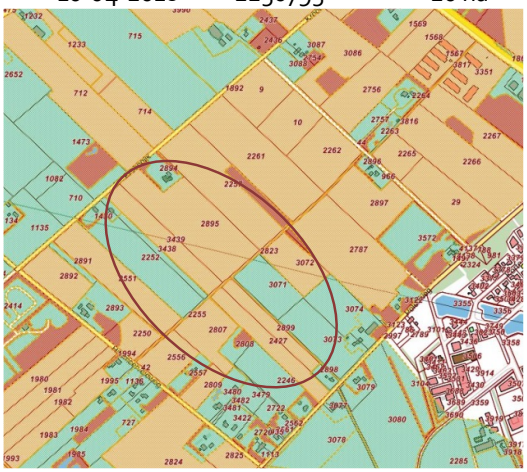

Zonnekansenkaart

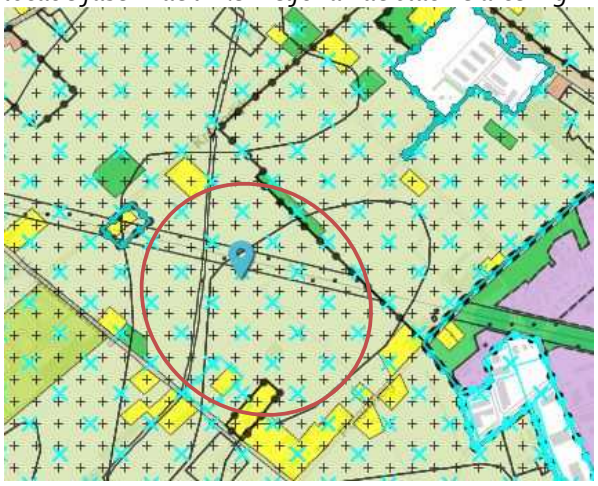

bestemmingsplan

Ruimtelijke inpasbaarheid

Fase 2 ligt geheel buiten het plangebied van het toekomstige bedrijvenpark Heemserpoort. Die grens is vanuit landschapsoogpunt heel bewust gekozen: de nieuwe bedrijvigheid kent zijn oriëntatie op de Jachthuisweg en wordt aan de achterkant begrensd door een forse houtwal, waarachter het buitengebied begint. De houtwal is op de zonnekansenkaart met rood aangegeven (weinig kansrijk)

Maatschappelijke meerwaarde / compensatie

Verzoeker biedt financiële participatie aan in de vorm van obligaties met een nominale waarde van 25,-, waardoor de obligatie ook toegankelijk is voor de kleine particuliere investeerder. Inleggers krijgen een vaste rente op het ingelegde geld, waarbij de inleg gedurende de looptijd van de obligatie wordt teruggestort. Er wordt een prospectus opgesteld conform de richtlijnen van de Autoriteit Financiële Markten. Obligatiehouders kunnen hun rendement laten uitbetalen via een korting op de energierekening.

- Verzoeker zoekt actief naar werkgevers in de omgeving, zodat het bedrijfsleven ook vruchten plukt van de investering en arbeidsplaatsen in de gemeente worden gecreëerd. De impuls voor de lokale werkgelegenheid is er niet alleen tijdens de bouw, maar ook tijdens de exploitatieperiode. Het stappenplan ziet er als volgt uit:
    - Stap 1: inventarisatie van de aanwezige relevante bedrijven;
    - Stap 2: de werkzaamheden worden gepresenteerd aan de bedrijven;

    - Stap 3: matchmaking
    - Stap 4: contractering en uitvoering.
- Verzoeker wil het gesprek aangaan met de sociale werkvoorziening om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een betekenisvolle rol te geven bij de bouw of het beheer.
- Verzoeker wil 10% van het zonnepark beschikbaar stellen aan een energiecoöperatie die een postcoderoosregeling heeft.
- Onderwijs/educatie is een actief onderdeel van het zonnepark.
- Verzoeker beschouwt het goedkoop aanbieden van zonnepanelen aan particulieren als oneerlijke concurrentie ten opzichte van lokale aannemers en installateurs. Daarom bestaat het voorstel uit het goedkoop aanbieden van zonnepanelen aan lokale aannemers en installateurs in samenspraak met de lokale energiecoöperatie, zodat deze partijen een flinke korting kunnen aanbieden aan geïnteresseerde buurtbewoners.
- Multifunctioneel ruimtegebruik in de vorm van wateropvanggebied of beweiding door kleine landbouwhuisdieren.

Bijdrage aan gemeentelijke energiedoelstelling
Dit deel van het plangebied (fase 2) heeft een verwachte opbrengst van ca. 20 miljoen kWh per jaar, wat voldoende is voor 6000 huishoudens.
Betrekken omgeving
Verzoeker biedt de omgeving niet alleen financiële participatie maar ook procesparticipatie.
Verzoeker staat daarvoor het volgende stappenplan voor ogen .
Stap 1: bezoek omwonenden
Stap 2: Projectwebsite
Stap 3: Inloopavond
Stap 4: Gebiedsatelier
Stap 5: Tweede inloopavond
Stap 6: Proactief de omgeving informeren

3b NADER TE ONDERZOEKEN

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
Particulier	Bruchterbeekweg-Duitslandweg	08-12-2017	2187376	verzocht 20 ha Inpasbaar 8 ha

locatie verzoek

zonnekansenkaart

bestemmingsplan

Ruimtelijke inpasbaarheid

De locatie is ruimtelijk inpasbaar voor de gronden aan de Duitslandweg, niet inpasbaar voor de gronden aan de Bruchterbeekweg. Op de zonnekansenkaart is het gebied als mogelijk kansrijk aangemerkt. Het gebied betreft besloten heideontginningslandschap. Om een duidelijke overgang van bebouwd gebied naar landelijk gebied te houden, is het gewenst dat het zonnepark beperkt blijft tot de percelen die gelegen zijn naast de niet-agrarische bestemmingen. Zo behoudt de Bruchterbeekweg een agrarisch karakter. De inpasbare gronden van verzoeker betreffen de gronden die hieronder in rood zijn aangegeven.

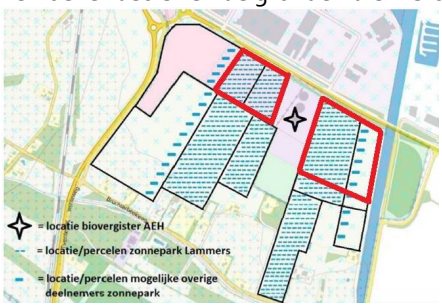

Maatschappelijke meerwaarde / compensatie

Verzoeker is in de gelegenheid gesteld zijn visie te geven over maatschappelijke meerwaarde / compensatie. Hij heeft dit nog in beraad.

Bijdrage aan gemeentelijke doelstelling

Bij 20 ha conform verzoek: De aanvraag gaat uit van een opstelling met 82.500 panelen. De verwachte energieopbrengst is ruim 20 miljoen kWh per jaar en voorziet daarmee in de elektriciteitsvraag van 6000 huishoudens.

Bij 8 ha conform medewerking: De energieopbrengst bij deze omvang bedraagt naar verwachting bijna 8,5 miljoen kWh per jaar. Bij een gemiddeld energiegebruik van 3500 kWh per huishouden per jaar kan dit plan ca. 2400 huishoudens van stroom voorzien.

Betrekken omgeving

Verzoeker is in de gelegenheid gesteld zijn visie te geven op het betrekken van de omgeving bij het plan. Hij heeft dit nog in beraad.

3c NADER TE ONDERZOEKEN

Verzoeker	Locatie	Ingekomen	Zaaknummer	Omvang
Energy BV	Klinkerweg, Hardenberg	29-09-2014	1977285	5 ha.

locatie verzoek

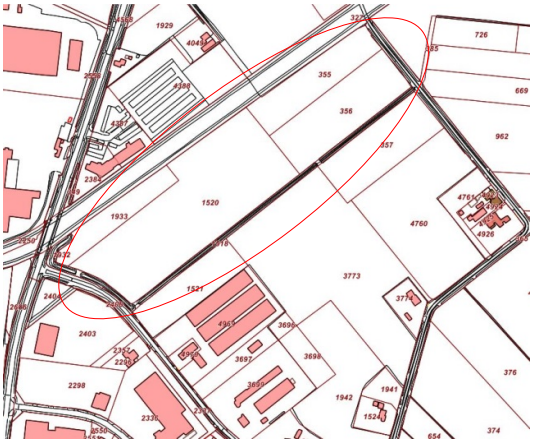

zonnekansenkaart

bestemmingsplan

Ruimtelijke inpasbaarheid
Het perceel ligt in het besloten heideontginningslandschap aansluitend aan het bedrijventerrein Bruchterweg-Nieuwe Haven. Vanuit landschappelijk oogpunt komt de locatie op zichzelf genomen in aanmerking voor de realisatie van een zonneveld. Echter de grond is grotendeels eigendom van de gemeente en er is een optie op verleend, zodat de gemeente niet vrij is om hierover te beschikken zonder derden hierin te betrekken. Onderzocht zou moeten worden hoe de betrokken derde hier tegen aan kijkt.
Maatschappelijke meerwaarde / compensatie
Niet bekend is wat de ideeën zijn over maatschappelijke meerwaarde / compensatie. Verzoeker zou hierover nader bevraagd moeten worden.
Bijdrage aan gemeentelijke energiedoelstelling
Dit plangebied heeft een oppervlakte van 5 ha. De verwachte energieproductie van ruim 3,5 miljoen kWh per jaar komt overeen met de energiebehoefte van 1000 huishoudens.
Betrekken omgeving
Voor zover bekend is de omgeving niet geïnformeerd over het plan.

Bijlage 2

Rijksbeleid

Het Voorstel voor hoofdlijnen van het Klimaatakkoord vormt de aanloop naar de klimaatwet die onder voorbehoud ingevoerd gaat worden. Het genoemde voorstel werkt het Klimaatakkoord van Parijs en het energieakkoord (2013) verder uit.

In het voorstel wordt als hoofddoel genoemd dat de CO_2 uitstoot in samenwerking met bedrijven, maatschappelijke organisaties en overheden in Nederland in 2030 ten opzichte van het jaar 1990 met 50% wordt gereduceerd. Dit wordt bereikt door fossiele brandstoffen steeds meer te vervangen door duurzame energie, uitgewerkt in de volgende maatregelen:

1. *Groei hernieuwbare elektriciteit:* Van 17 Terawattuur (Twh) naar 84 TWh in 2030. Waarvan tenminste 49 Thw wordt gerealiseerd op zee door middel van windparken. 35 TWh wordt in 2030 via windenergie en zonne-energie op land gerealiseerd.

2. *Participatie en draagvlak:* Belanghebbenden goed betrekken bij de planvorming en hen waar mogelijk ook in staat te stellen financieel te participeren. De ambitie is dat 50 procent van nieuwe hernieuwbare productie op land in eigendom komt van de lokale omgeving.

3. *Ruimte:* De beschikbare ruimte moet zo efficiënt mogelijk benut worden door meervoudig ruimtegebruik, vraag naar en aanbod van hernieuwbare energie zoveel mogelijk dicht bij elkaar te brengen, te zoeken naar functiecombinaties (met onder meer natuur en landschap) en aan te sluiten bij specifieke kwaliteiten van een gebied.

4. *Regionale energiestrategieën:* Met de Regionale Energie Strategieën (RES) wordt de samenwerking tussen overheden en hun maatschappelijke partners gestructureerd. De RES beogen een zorgvuldige ruimtelijke inpassing van hernieuwbare elektriciteitsopwekking met maatschappelijke acceptatie en daarbij aandacht voor de benodigde infrastructuur

5. *Subsidies en Kostenreductie*

De SDE+ subsidieregeling blijft tot en met 2025 beschikbaar voor hernieuwbare elektriciteitsopties. De verwachting is dat na 2025 de kosten zodanig zijn gereduceerd, dat SDE subsidie niet meer nodig is.

Afgeleide eenheden van wattuur		
factor	naam	symbool
10^{-3}	milliwattuur	mWh
1	wattuur	Wh
10^{3}	**kilowattuur**	kWh
10^{6}	megawattuur	MWh
10^{9}	gigawattuur	GWh
10^{12}	terawattuur	TWh
10^{15}	petawattuur	PWh

Provinciaal beleid

Het provinciale beleid is neergelegd in de Omgevingsvisie Overijssel 2017:

Installaties voor de opwekking van zonne-energie zijn onmisbaar voor de provinciale doelstelling voor de toepassing van hernieuwbare energie. Uit een oogpunt van zuinig en zorgvuldig ruimtegebruik willen wij zonnepanelen en andere vormen van opwekking van zonne-energie zoveel mogelijk combineren met andere functies, bij voorkeur bebouwing. Daarom is de eerste trede van onze

zonneladder dat zonnepanelen in principe geplaatst worden op gronden die bebouwd zijn (dus op daken) of bebouwd kunnen worden (zoals braakliggende bedrijventerreinen).
In Overijssel zien we de volgende mogelijkheden voor zonne-energie:
- In bestaand bebouwd gebied op daken, dan wel;
- In bestaand bebouwd gebied op bedrijven-terreinen en braakliggende gronden, dan wel;
- In de groene omgeving op bestaande bouwvlakken.

Nu is al te voorzien dat daarmee op korte termijn -gelet op technische en fiscale beperkingen- slechts in een deel van de opgave voor zonne-energie kan worden voorzien. Daarom bieden wij de mogelijkheid om in de Groene Omgeving tijdelijke zelfstandige opstellingen van zonnepanelen te realiseren. Het gaat daarbij om opstellingen van zonnepanelen voor een periode van circa 25 jaar op een wijze die omkeerbaar is en waarbij de oorspronkelijke bestemming gehandhaafd blijft.
Gelet op de impact die (ook tijdelijke) veldopstellingen van zonnepanelen kunnen hebben op hun omgeving, zal niet alleen de maatschappelijke meerwaarde van het initiatief moeten worden aangetoond, maar zal er doorgaans ook compensatie moeten plaatsvinden door extra te investeren in de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving.

Een en ander is juridisch vastgelegd in de Omgevingsverordening Overijssel 2017. De volgende artikelnummers verwijzen daarnaar.

Zelfstandige opstelling uitsluitend als tijdelijk (mede)gebruik van de gronden (artikel 2.1.8.2 lid 1)
Aan deze bepaling kan worden voldaan door voor het zonnepark geen bestemmingsplan op te stellen, maar het te vergunnen met een uitgebreide omgevingsvergunning voor 25 jaar.

Investeringen ter versterking van de ruimtelijke kwaliteit in de omgeving (artikel 2.1.8.2 lid 2)
Dit wordt behandeld bij de concrete verzoeken.

Maatschappelijke meerwaarde (artikel 2.1.8.2 lid 3)
De maatschappelijk meerwaarde dient te worden aangetoond vanuit:
a. De mate waarin sprake is van meervoudig ruimtegebruik;
b. Maatregelen die getroffen worden om de impact op de omgeving te beperken en/of te compenseren;
c. De mate waarin wordt aangesloten op de karakteristieken van het gebied;
d. De bijdrage die geleverd wordt aan maatschappelijke doelen.

Dit wordt behandeld bij de concrete verzoeken.

<u>Gemeentelijk beleid</u>
Het gemeentelijke beleid op zonneparken is te vinden in het raadsbesluit van 3 oktober 2017, waaronder een amendement en drie moties. In hoofdstuk 5 van het document Vergroting productiecapaciteit duurzame energieopwekking gemeente Hardenberg staat een afwegingskader. Hieronder worden cursief het afwegingskader, het amendement en de moties weergegeven. Hierop wordt direct ingegaan voor zover in de toets een algemene deler is te ontdekken.

Afwegingskader

I. *Ruimtelijke inpassing en kwaliteit*
De projecten moeten passen binnen de ruimtelijke contouren, die op de kaartjes in paragraaf 4 zijn aangegeven. Uiteraard moet bij haalbare projecten altijd een toets voor ruimtelijke inpasbaarheid plaatsvinden.

II. *Bijdrage aan de gemeentelijke energiedoelstelling*
Projecten, die het behalen van de gemeentelijke energiedoelstellingen versnellen (dus een forse bijdrage leveren aan duurzame opwekking), hebben de voorkeur boven projecten, die een beperkte bijdrage leveren aan die doelstellingen.

III. Ruime mogelijkheden voor lokaal eigenaarschap
Vanuit het principe wie de lasten (ruimtelijke inpassing) heeft, heeft ook de lusten, hebben projecten, waarbij een groep lokale initiatiefnemers/(dorps)coöperatie of andere lokale constructie leading zijn, sterk de voorkeur. Dit betekent dat het betreffende project veel ruimte biedt voor lokale inbreng. En dat een zo groot mogelijk deel van de opbrengst (financieel en/of in de vorm van energie) terecht komt bij de lokale samenleving. Uiteraard is het belangrijk om hierover goede afspraken vast te leggen. Lokaal eigenaarschap kan een belangrijke bijdrage leveren aan de sociale cohesie en zelfredzaamheid van kernen en dorpen maar is geen garantie voor succes. Ook lokale initiatieven kunnen met weerstand te maken krijgen.

IV. Proces en procedure gericht op acceptatie, participatie en betrokkenheid omgeving
Projecten, waar de gemeente pro-actief een bijdrage aan levert, werken vanaf het begin aan breed draagvlak. Van idee tot exploitatie wordt samengewerkt en rekening gehouden met de belanghebbenden in de omgeving van het project. Zij worden vanaf het begin betrokken. Een goede start van projecten is een absolute randvoorwaarde. Uiteraard helpt lokaal eigenaarschap bij het versterken van het draagvlak.

V. Bijdrage aan de omgeving
Bijdrage aan de omgeving houdt in dat er financiële middelen beschikbaar komen vanuit het project ten behoeve van de omgeving. De hoogte van de financiële middelen en de omvang van de omgeving is afhankelijk van het project. Doel is dat een groot deel van het rendement lokaal blijft en een brede omgeving kan meedelen. Projecten voor de leefbaarheid van de omgeving kunnen hier ook onderdeel van uitmaken.

Amendement (maatschappelijke compensatie)
De raad besluit aan het dictum toe te voegen:

dat maatschappelijke compensatie geregeld moet worden in overleg met omwonenden en stakeholders en in de procedure betrokken moet worden en
dat omwonenden zeggenschap krijgen in de bestemming en besteding van de maatschappelijke compensatie.

Motie 1 (terughoudendheid bij inzet landbouwgrond)
De raad draagt het college op om terughoudend te zijn met de inzet van landbouwgronden.
De gemeente Hardenberg heeft de beschikking over een digitale zonnekaart. Op deze kaart is voor alle daken, van zowel particulieren als bedrijven, aangegeven of ze qua ligging geschikt zijn voor de plaatsing van zonnepanelen. Volgens het landelijke productie informatieregister is de huidige productie van zonnepanelen op daken in de gemeente Hardenberg 18.700.000 kWh per jaar en voorziet daarmee in 1,6 % van de totale energiebehoefte. Uit de zonnekaart blijkt dat de productiecapaciteit van het totale dakoppervlak in de gemeente(theoretisch potentieel) 144.500.000 kWh bedraagt (12,3% van de totale energiebehoefte). Benutting van dit potentieel is alleen haalbaar als ruim 23.000 dakeigenaren bereid zijn hun dak hiervoor in te zetten. Onzekerheid over de voortzetting van de huidige salderingsmogelijkheden is voor veel particuliere dakeigenaren aanleiding een besluit daarover uit te stellen.
Wij concluderen hieruit dat we het met alleen daken niet redden. Om de duurzaamheidsdoelstelling te halen zal grond moeten worden ingezet. Bij voorkeur zijn dit braakliggende gronden waarop reeds een onbenutte bouwmogelijkheid ligt. Echter, ook hiermee redden we het niet. De inzet van landbouwgrond is onvermijdelijk.

Motie 2 (burgerplatform bij grootschalige projecten)
De raad draagt het college op om bij grootschalige projecten ter opwekking van duurzame energie per initiatief een burgerplatform op te richten waarmee de belangen van omwonenden worden vertegenwoordigd.

Deze motie heeft plaatsgevonden in het kader van de discussie over windturbines. Wij interpreteren deze motie aldus dat alleen bij windturbines een burgerplatform wordt opgericht. Overigens wordt bij de individuele toetsingen bij afwegingskader IV ingegaan op de vraag in hoeverre omwonenden bij het plan zijn betrokken.

Motie 3 (initiëren van initiatieven en eigen gebouwen en gronden bekijken)
De raad draagt het college op:
1. dat de project/procesmanager nadrukkelijk ook (latente) initiatieven dient te initiëren met de lokaal betrokkenen en deze te faciliteren teneinde deze initiatieven te laten slagen;
2. nadrukkelijk te kijken wat de gemeente op eigen gebouwen en gronden aanvullend kan initiëren op het vlak van wind, zon en biomassa en dit binnen een half jaar te rapporteren aan de raad.

Deze motie is niet relevant voor de ingediende principeverzoeken.

Zonnekansenkaart

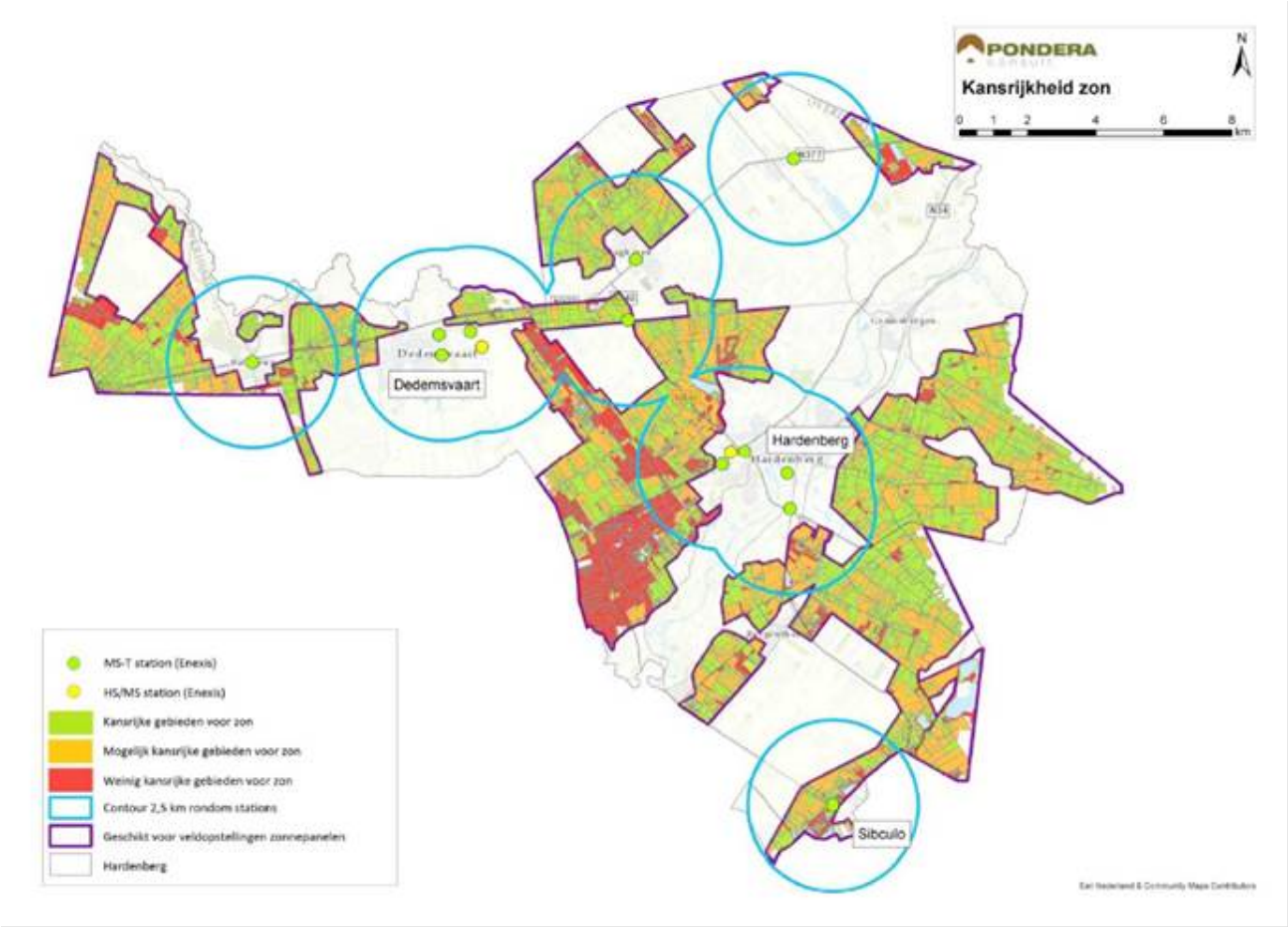

De kleurverschillen worden als volgt verklaard (rapportage van Pondera, pag. 26)

Ruimtelijk is door de gemeente gekeken naar gebieden die in de basis geschikt zijn voor de plaatsing van veldopstellingen. Daarbij zijn vooralsnog landbouwontwikkelingsgebieden buiten beschouwing gelaten aangezien de realisatie van grondgebonden zonneparken strijdig is met deze functie. In figuur 3.2 zijn deze gebieden wit. Voor de overige gebieden is bepaald of sprake is van een gebied met kansen voor een zonnepark. De kansrijkheid is in eerste instantie bepaald op basis van het huidige gebruik en de inrichting van het gebied. Daarbij worden bosgebieden, heidegebieden en gebieden met veel opgaande beplanting als niet of minder kansrijk gezien. Mogelijk kansrijk zijn gebieden waarvan de aard moet worden omgezet zoals akkerbouwgebieden, fruitgaarden en boomkwekerijen. Vervolgens is als kansrijk aangegeven gebieden met de functie grasland. Aanvullend is op de kaart aangegeven waar aansluitpunten op het elektriciteitsnet aanwezig zijn. De contour van 2,5 km is een indicatie van de gebieden die op relatief korte afstand zijn gelegen en kansrijker vanwege de aansluitkosten (als gevolg van kabellengte). Op grotere afstand kunnen zonneparken ook haalbaar zijn, bijvoorbeeld vanwege schaal of een bestaande hoge aansluitcapaciteit .